

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Onofrei Marin,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 14 din mun. Chișinău în procedură de faliment către Cenușă Victoria și Onofrei Marin cu privire la încasarea sumei

împotriva încheierii din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-213/24
NR. PIGD 2-23084087-01-2r-02052024)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

12 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Onofrei Marin

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 9 iunie 2023, ÎMGFL nr. 14 din mun. Chișinău, aflată în procedură de faliment, a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Cenușă și lui Onofrei Marin. Aceasta a solicitat încasarea, în mod solidar, a sumei de 1322,78 lei, reprezentând datoria pentru consumul de apă potabilă și menajeră acumulată până în luna martie 2023, pentru apartamentul 53, situat pe strada Calea Ieșilor nr. 61/6, mun. Chișinău.

2. Cauza a fost soluționată conform procedurii scrise pentru cererile cu valoare redusă.

3. Prin hotărârea din 16 octombrie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a respins cererea depusă de Cenușă Victoria privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. Instanța a admis acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 14 și a dispus încasarea, în mod solidar, a datoriei de 1322,78 lei de la Cenușă Victoria și Onofrei Marin. De asemenea, s-a dispus încasarea, în mod solidar, a sumei de 270 lei, reprezentând taxa de stat, în beneficiul statului.

4. Nemulțumit de această soluție, pârâtul Onofrei Marin a declarat apel la 7 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a cerut scutirea de la plata taxei de stat, invocând prevederile Legii privind protecția consumatorului.

5. Prin încheierea din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat. Totodată, cererea de apel depusă de Onofrei Marin a fost considerată necorespunzătoare cerințelor art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă. Părții i s-a acordat un termen de 15 zile, începând cu data comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel conform exigențelor legale și dovada achitării taxei de stat. De asemenea, instanța a informat apelantul că, în cazul în care neajunsurile nu vor fi înlăturate în termenul acordat, cererea de apel va fi considerată nedepusă și va fi restituită împreună cu actele anexate.

6. Încheierea a fost expediată apelantului prin serviciul poștal și a fost recepționată de acesta la 5 februarie 2024, conform semnăturii de pe avizul

de recepție atașat la dosar. Termenul limită pentru înlăturarea neajunsurilor era 20 februarie 2024, inclusiv.

7. La data de 20 februarie 2024, pârâțul Onofrei Marin a depus dovada achitării taxei de stat în valoare de 202,50 lei.

8. Prin încheierea din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de Onofrei Marin împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 16 octombrie 2023, pronunțată în cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 14 din mun. Chișinău, aflată în procedură de faliment, împotriva Cenușă Victoria și Onofrei Marin, privind încasarea unei datorii. Decizia a fost luată din cauza neînlăturării complete, în termenul acordat, a neajunsurilor semnalate în încheierea din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău. Cererea de apel, împreună cu toate documentele anexate, a fost remisă părții apelante, Onofrei Marin. Taxa de stat achitată, în valoare de 202,50 lei RM, conform notei de plată seria A nr. 00912055758123 din 20 februarie 2024, eliberată de Serviciul guvernamental de plăți electronice, a fost restituită apelantului Onofrei Marin (f.d. 53-55).

9. La 16 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, Onofrei Marin a declarat recurs împotriva încheierii din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d. 59).

10. În motivarea recursului Onofrei Marin invocă faptul că, în conformitate cu art. 236 alin. (8) din Codul de procedură civilă, hotărârea integrală a instanței de fond trebuie să fie remisă participanților la proces în termen de 5 zile de la pronunțare. Cu toate acestea, hotărârea pronunțată de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la data de 16 octombrie 2023, nu i-a fost transmisă nici până în prezent. În aceste condiții, recurentul susține că i-a fost imposibil să formuleze un apel motivat, având în vedere lipsa accesului la conținutul integral al hotărârii.

11. De asemenea, recurentul face referire la prevederile art. 365 alin. (1¹) lit. e) CPC, care permit ca elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) să fie incluse într-o cerere de apel suplimentară, depusă ulterior întocmirii hotărârii integrale. Această dispoziție legală presupune, însă, că hotărârea integrală ar fi fost transmisă părții interesate, ceea ce, în cazul său, nu s-a întâmplat.

12. Mai mult, recurentul subliniază că încheierea pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 28 decembrie 2023 nu oferă explicații clare privind obligațiile și consecințele juridice ale depunerii unui apel motivat în termen de 15 zile. Părțile descriptive ale încheierii se concentrează aproape exclusiv pe obligația achitării taxei de stat, indicații cu care recurentul s-a conformat. Totuși, instanța nu a furnizat informații precise despre completarea cererii de

apel în conformitate cu cerințele legale, creând astfel o confuzie în ceea ce privește drepturile și obligațiile recurentului.

13. Până la examinarea recursului, ÎMGFL nr. 14 din mun. Chișinău, în procedură de faliment nu a prezentat o referință în care să își exprime opinia cu privire la temeinicia recursului formulat de Onofrei Marin.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să respingă recursul și să mențină încheierea;

15. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

16. Art. 365 alin. (1) lit. d), alin. (1¹) din Codul de procedură civilă:

„În cererea de apel se indică: motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.”

17. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

18. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

19. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se

comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

20. Art. 110 din Codul de procedură civilă

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

21. Art.111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

22. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

23. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul, or, instanța de apel a expedit copia încheierii din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în adresa recurentului la 1 aprilie 2024, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f.d. 57), iar cererea de recurs a fost depusă la 16 aprilie 2024.

25. Analizând materialele dosarului în raport cu motivele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este nefondat și trebuie respins, menținând astfel încheierea instanței de apel, pe baza următoarelor considerente.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin hotărârea din 16 octombrie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a respins cererea depusă de Cenușă Victoria privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată. Instanța a admis acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 14 și a dispus încasarea, în mod solidar, a datoriei de 1322,78 lei de la Cenușă Victoria și Onofrei Marin. De asemenea, s-a dispus încasarea, în mod solidar, a sumei de 270 lei, reprezentând taxa de stat, în beneficiul statului.

27. Nemulțumit de această soluție, pârâtul Onofrei Marin a declarat apel la 7 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, apelantul a cerut scutirea de la plata taxei de stat, invocând prevederile Legii privind protecția consumatorului.

28. Prin încheierea din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat. Totodată, cererea de apel depusă de Onofrei Marin a fost considerată necorespunzătoare cerințelor art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă. Părții i s-a acordat un termen de 15 zile, începând cu data comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel conform exigențelor legale și dovada achitării taxei de stat. De asemenea, instanța a informat apelantul că, în cazul în care neajunsurile nu vor fi înlăturate în termenul acordat, cererea de apel va fi considerată nedepusă și va fi restituită împreună cu actele anexate.

29. Încheierea a fost expediată apelantului prin serviciul poștal și a fost recepționată de acesta la 5 februarie 2024, conform semnăturii de pe avizul de recepție atașat la dosar. Termenul limită pentru înlăturarea neajunsurilor era 20 februarie 2024, inclusiv.

30. La data de 20 februarie 2024, pârâtul Onofrei Marin a depus dovada achitării taxei de stat în valoare de 202,50 lei. Totuși, acesta nu a depus cererea de apel întocmită în conformitate cu cerințele legale, respectiv o cerere de apel motivată.

31. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că Curtea de Apel Chișinău a procedat corect dispunând, prin încheierea din 28 februarie 2024, restituirea apelului declarat de Onofrei Marin, din cauza neînlăturării, în termenul acordat de instanță, a tuturor neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2023.

32. Mai mult, se constată că termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor care au stat la baza încheierii de a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și peremptoriu. Recurentului îi revenea obligația pozitivă de a respecta întocmai dispozițiile instanței de apel și de a remedia aceste neajunsuri prin înregistrarea documentelor solicitate în cancelarie în termenul stabilit. În caz contrar, se aplică sancțiunea procedurală a restituirii

apelului, conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

33. Completul de judecată menționează că Onofrei Marin, în calitate de parte interesată, avea obligația pozitivă de a se informa în mod activ cu privire la stadiul procedurii și la soarta dosarului său. Conform principiului diligenței procesuale, participanții la proces trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile și interesele, inclusiv solicitarea informațiilor și a copii hotărârii integrale direct de la instanță, prin cereri scrise, vizite la arhiva instanței sau consultarea portalului instanțelor de judecată. Lipsa unor astfel de demersuri demonstrează neglijența din partea recurentului, neputând fi invocată ca scuză pentru nerespectarea obligațiilor procedurale.

34. Deși recurentul susține că hotărârea integrală a instanței de fond nu i-a fost transmisă conform art. 236 alin. (8) CPC, această situație nu îl exonerează de obligația de a respecta termenul de 15 zile stabilit de instanța de apel, prin încheierea din 28 decembrie 2023, pentru înlăturarea neajunsurilor. Recurentul avea posibilitatea de a depune cererea de apel întocmită în conformitate cu cerințele legale și de a remedia eventualele lipsuri în cadrul termenului acordat, era în drept să ceară prelungirea termenului de procedură pentru formularea apelului motivat cu înștiințarea instanței de apel despre imposibilitatea exercitării în termen a dispozițiilor instanței, ceea ce el nu a făcut.

35. Termenul de 15 zile acordat de Curtea de Apel Chișinău pentru înlăturarea neajunsurilor este unul imperativ și peremptoriu, conform art. 369 alin. (1) lit. a) CPC. Recurentul avea obligația de a se conforma dispozițiilor instanței și de a depune cererea de apel motivată în termenul stabilit. Nerespectarea acestuia atrage sancțiunea procedurală a restituirii cererii de apel.

36. Recurentul invocă posibilitatea completării ulterioare a cererii de apel, conform art. 365 alin. (1¹) lit. e) CPC, însă această dispoziție este aplicabilă doar dacă hotărârea integrală a fost întocmită și transmisă părții în termen util. În cazul de față, recurentul nu a întreprins demersuri pentru obținerea hotărârii integrale și pentru completarea cererii de apel în termenul acordat de instanță.

37. Contrar afirmațiilor recurentului, încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 decembrie 2023 a specificat în mod clar obligațiile recurentului privind depunerea unei cereri de apel conforme cu cerințele legale, or, instanța de apel a reținut că Onofrei Marin nu a indicat în cererea de apel motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, nu a făcut referire la probele invocate în susținerea lui, precum și nu a anexat dovada de plată a taxei de stat aferentă etapei judiciare derulate. Este obligația părților să

cunoască și să respecte legislația procesuală, iar instanța nu are obligația de a explica în detaliu toate consecințele juridice ale nerespectării termenelor.

38. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admiterea recursului ar crea un precedent periculos, încurajând părțile să invoce propriile omisiuni sau lipsa de diligență ca justificare pentru încălcarea obligațiilor procesuale. Dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nu exclude obligația părților de a respecta cu strictețe dispozițiile legale și termenele procedurale.

39. Recurentul nu a demonstrat existența unui impediment obiectiv care să-l fi împiedicat să înlăture neajunsurile indicate de instanța de apel. Pasivitatea sau lipsa de diligență nu pot fi invocate ca temeiuri pentru a justifica nerespectarea obligațiilor procesuale.

40. În acest context, instanța de recurs respinge critic argumentele prezentate în cererea de recurs, considerându-le pur declarative, lipsite de fundament juridic și insuficiente pentru a constitui temei de admitere a recursului sau pentru a demonstra ilegalitatea încheierii atacate.

41. În aceste circumstanțe, având în vedere că încheierea din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în conformitate cu normele de drept procedural aplicabile, iar argumentele recursului sunt nefondate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul urmează a fi respins, iar încheierea atacată va fi menținută.

42. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 427 lit. a) și 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Onofrei Marin.

Menține încheierea din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 14 din mun. Chișinău în procedură de faliment către Cenușă Victoria și Onofrei Marin cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă